

МАТЕРІАЛИ
ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАДАХ У ПОВОЄННИЙ
ПЕРІОД**

5 березня 2026 року

**ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра землеустрою, геодезії та
кадастру

**Міністерство освіти та науки України
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру**

**«УПРАВЛІННЯ ТА РАЦІОНАЛЬНЕ
ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
РЕСУРСІВ
В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД»**

*Матеріали
ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
(5 березня 2026 року)*

**Херсон, Кропивницький
2026**

УДК 332.1:332.3 (08)

Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період: Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (05 березня 2026 року). – Херсон: ХДАЕУ, 2026. – 292 с.

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції: «Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період», яка проводилась кафедрою землеустрою, геодезії та кадастру

Редакційна колегія:

ЯРЕМКО Юрій Іванович, д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

ЛАВРЕНКО Наталія Миколаївна, к.с.-г.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

КОВАЛЕНКО Олександр Миколайович, доктор філософії, старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру,

БАРУЛІНА Ірина Юріївна, доктор філософії, старший викладач кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть безпосередню відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

**СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВІДКРИТИХ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ
ПОТРЕБ ЗЕМЛЕУСТРОЮ І ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ В
УМОВАХ ОБМЕЖЕНОГО ДОСТУПУ ДО ГЕОПРОСТОРОВИХ
ДАНИХ**

Коваленко О. М.

Ph.D, старший викладач

кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Сучасний розвиток землеустрою, геодезії та просторового планування відбувається в умовах активної цифровізації управління земельними ресурсами та впровадження принципів відкритих даних у діяльність органів державної влади і місцевого самоврядування. Формування національної інфраструктури геопросторових даних забезпечує інтеграцію різних інформаційних систем, підвищує рівень прозорості управлінських процесів і створює передумови для ефективного використання просторової інформації у процесі прийняття управлінських рішень [1-3]. Відкриті цифрові ресурси стали важливим інструментом забезпечення наукових досліджень, освітнього процесу та практичної діяльності фахівців у сфері землеустрою і просторового планування.

Водночас повномасштабна військова агресія російської федерації проти України та введення воєнного стану спричинили суттєві зміни у функціонуванні цифрової інфраструктури держави. З міркувань безпеки було обмежено доступ до частини державних геопросторових сервісів і реєстрів, що істотно вплинуло на можливості використання актуальних просторових даних у професійній діяльності. Зокрема, обмеження доступу до детальних кадастрових шарів і окремих реєстрів нерухомості ускладнило

виконання інженерно-землевпорядних робіт, планування територій громад та здійснення моніторингу земельних ресурсів.

Разом із тим державна політика у сфері відкритих даних спрямована на забезпечення доступності інформаційних ресурсів для суспільства і підтримку процесів цифрової трансформації. Важливу роль у цьому процесі відіграє Єдиний портал відкритих даних України, який акумулює інформацію органів державної влади та місцевого самоврядування і забезпечує відкритий доступ до значної кількості наборів даних [3]. Одним із ключових джерел просторової інформації залишається Публічна кадастрова карта України, яка використовується фахівцями для отримання відомостей про межі земельних ділянок, їх функціональне призначення та інші характеристики [4].

У сучасних умовах особливої актуальності набуває використання міжнародних відкритих цифрових ресурсів, які дозволяють компенсувати тимчасову обмеженість доступу до національних геопросторових даних. Серед таких ресурсів важливе місце займають супутникові дані дистанційного зондування Землі, що забезпечують можливість регулярного моніторингу територій і оцінювання змін у землекористуванні. Зокрема, дані супутникової програми Copernicus дозволяють отримувати актуальну інформацію про стан земельних ресурсів, виявляти порушення землекористування та здійснювати аналіз наслідків природних і техногенних процесів [5].

Важливим джерелом відкритих геопросторових даних є глобальна картографічна база OpenStreetMap, яка містить актуальні відомості про дорожню мережу, забудову, адміністративні межі та інші елементи території. Дані цього ресурсу широко використовуються у процесі просторового планування територій, розроблення містобудівної

документації та підготовки аналітичних матеріалів для органів місцевого самоврядування [6].

Суттєві можливості для аналізу просторових даних відкривають сучасні хмарні геоінформаційні платформи, що забезпечують оброблення великих масивів інформації та виконання складних аналітичних операцій у режимі реального часу. Однією з таких платформ є Google Earth Engine, яка надає доступ до значних архівів супутникових знімків і дозволяє здійснювати комплексний аналіз стану земельних ресурсів, оцінювати зміни у землекористуванні та прогнозувати розвиток територій [7]. Використання таких інструментів сприяє підвищенню ефективності управління земельними ресурсами та розвитку сучасних методів просторового аналізу.

У контексті освітньої діяльності застосування відкритих цифрових ресурсів сприяє формуванню професійних компетентностей здобувачів освіти у галузі землеустрою та геодезії. Використання міжнародних геопросторових платформ у навчальному процесі дозволяє забезпечити безперервність підготовки фахівців навіть за умов обмеженого доступу до окремих державних інформаційних систем, а також сприяє інтеграції української освітньої системи у міжнародний науковий простір. У зв'язку з цим особливого значення набуває систематичне оновлення методичного забезпечення навчальних дисциплін із урахуванням сучасних тенденцій розвитку цифрових технологій і вимог ринку праці.

Практичне значення відкритих цифрових ресурсів проявляється у діяльності органів місцевого самоврядування, які здійснюють управління земельними ресурсами, планування розвитку територій громад та відновлення інфраструктури. Поєднання даних державних реєстрів, відкритих картографічних ресурсів і супутникових знімків дозволяє підвищити ефективність прийняття управлінських рішень, забезпечити

оперативний моніторинг стану територій і контроль за використанням земельних ресурсів.

Перспективи розвитку цифрової інфраструктури землеустрою в Україні пов'язані з подальшим удосконаленням системи відкритих даних, відновленням повноцінного доступу до державних геопросторових ресурсів і гармонізацією національних інформаційних систем із європейськими стандартами управління геопросторовими даними. Реалізація цих завдань сприятиме підвищенню ефективності просторового планування територій, забезпеченню прозорості управління земельними ресурсами та розвитку цифрової економіки.

Таким чином, сучасний етап розвитку землеустрою характеризується активним використанням відкритих цифрових ресурсів, які забезпечують інформаційну основу для прийняття управлінських рішень і виконання професійних завдань у сфері просторового планування. Систематизація доступних інформаційних джерел дозволяє визначити їх функціональну придатність і сформулювати ефективні підходи до використання цифрових технологій у професійній діяльності.

Отримані результати свідчать про необхідність подальшого поглибленого наукового дослідження сучасного цифрового середовища землеустрою і просторового планування, зокрема з урахуванням динамічних змін у доступності геопросторових даних та розвитку міжнародних цифрових платформ. Розширений аналіз зазначеної проблематики, включаючи систематизацію відкритих цифрових ресурсів станом на 2026 рік, буде представлено у розгорнутій науковій статті.

Література

1. Про національну інфраструктуру геопросторових даних : Закон України від 13.01.2020 № 554-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20> (дата звернення: 01.03.2026).
2. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20> (дата звернення: 01.03.2026).
3. Єдиний портал державних відкритих даних / Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://data.gov.ua> (дата звернення: 01.03.2026).
4. Публічна кадастрова карта України / Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру. URL: <https://map.land.gov.ua> (дата звернення: 01.03.2026).
5. Copernicus Data Space Ecosystem (Sentinel-2) / European Space Agency. URL: <https://browser.dataspace.copernicus.eu> (дата звернення: 01.03.2026).
6. OpenStreetMap: відкрита картографічна база даних / OpenStreetMap Foundation. URL: <https://www.openstreetmap.org> (дата звернення: 01.03.2026).
7. Google Earth Engine: геопросторова платформа аналізу супутникових даних / Google LLC. URL: <https://earthengine.google.com> (дата звернення: 01.03.2026).